

Sebezkušební učení

ZORA SYSLOVÁ

OBSAH 2. SETKÁNÍ

---

1. Sebepoznání
2. Sebereflexe
3. Sebehodnotící nástroje

„Opakování matka
moudrosti.“

LATINSKÉ PŘÍSLOVÍ

SEBEZKUŠENOSTNÍ CYKLUS UČENÍ

DLE KOLBA

Zkušenost není, co zažijeme,
ale co uděláme s tím, co jsme
zažili.

1. SEBEPOZNÁNÍ

je přijímání nových informací o sobě a jejich vědomé začleňování do sebepojetí.

ZDROJE:

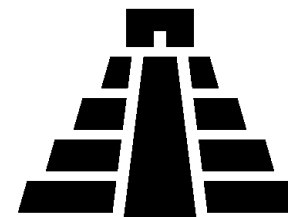
Sebereflexe

Sdělení druhých

Cesta sebepoznávání je cesta za dosud neznámým. Vzniká tak napětí: naše potřeba sebepoznání a osobního růstu nás nutí vydávat se na cestu ohrožení pocitu bezpečí.

Růst spojený s rizikem zklamání a neúspěchu je nezbytným předpokladem budování dobrého sebepojetí, sebevědomí, zdravé sebeúcty.

Nízké sebevědomí bývá naopak spojeno s osobní stagnací, neochotou vyjít z obvyklých stereotypů.

Sebepojetím rozumíme způsob, jakým vnímáme sami sebe ve svých reálných nynějších možnostech, v působení na druhé a ve svých budoucích možnostech.

Sebeúcta je víra člověka v sebe sama. Je to přesvědčení, že je kladně přijímán druhými lidmi, že dobře zvládá svoje úkoly. Patří sem i dobré mínění o svých duševních a fyzických schopnostech a vlastním tělesném vzhledu. (Přehnané sebeprosazování, silový přístup k druhým, citové vydírání, agresivní sklony aj. svědčí o slabé sebeúctě jedince.)

Úroveň sebeúcty je možné postihnout vzorcem:

$$\text{Úroveň sebeúcty} = \frac{\text{dosažené úspěchy}}{\text{nároky na sebe}}$$

2. SEBEREFLEXE

Psychologické hledisko:

Je složitým strukturovaným procesem, při kterém se uskutečňuje vývoj osobnosti. Tvoří jádro sebeobrazu (jáství). Jak vnímáme sami sebe ve svých reálných a budoucích možnostech, ovlivňuje naše chování a ambice.

Pedagogické hledisko:

Jde o vnitřní proces, který učitelé pomáhá analyzovat a hodnotit svoje pedagogické aktivity, názory a postoje a tohoto hodnocení využívat ke zdokonalování vzdělávací práce. Je nutnou podmínkou odborného růstu učitelů a přijetí odborné i lidské odpovědnosti.

Význam sebereflexe

- zabraňuje ve stereotypnosti práce
- umožňuje učitelům ověřovat nové metody
- naučit se předvídat možné důsledky
- přispívá k neformálnímu a systematickému sebevzdělávání
- stimuluje profesní růst učitele**

Co ovlivňuje úroveň sebereflexe

---

ochota jedince zabývat se sám sebou

ochota a připravenost ke korekci vlastních postojů

charakter sebepojetí

dostatečné množství a charakter podnětů k sebereflexi

osvojení si seberefektivních technik

úroveň ideálního „já“

IDEÁLNÍ UČITELKA ...

SAMOSTATNÁ PRÁCE

Představení charakteristik:

Jak se vám pracovalo ve skupině?

Bylo jednoduché shodnout se na charakteristikách ideálního učitele?

Když padla 1. charakteristika, vzpomenete si, zda se shodovala s vaší nebo byla jiná?

Kolik charakteristik z vašeho seznamu je v tomto konečném?

Jak se vám spolupracovalo?

Měl každý z vás prostor říct svůj názor?

Je něco, co Vás v tuto chvíli napadlo, že by se dalo příště dělat v takové online skupinové práci efektivněji?

Je něco, co jste se naučily? Měly jste nějaké AHA?

Mohly byste poskytnout zpětnou vazbu některé ze svých kolegyň/celé skupině?

Je něco, co byste z této aktivity mohly využít v běžném životě?

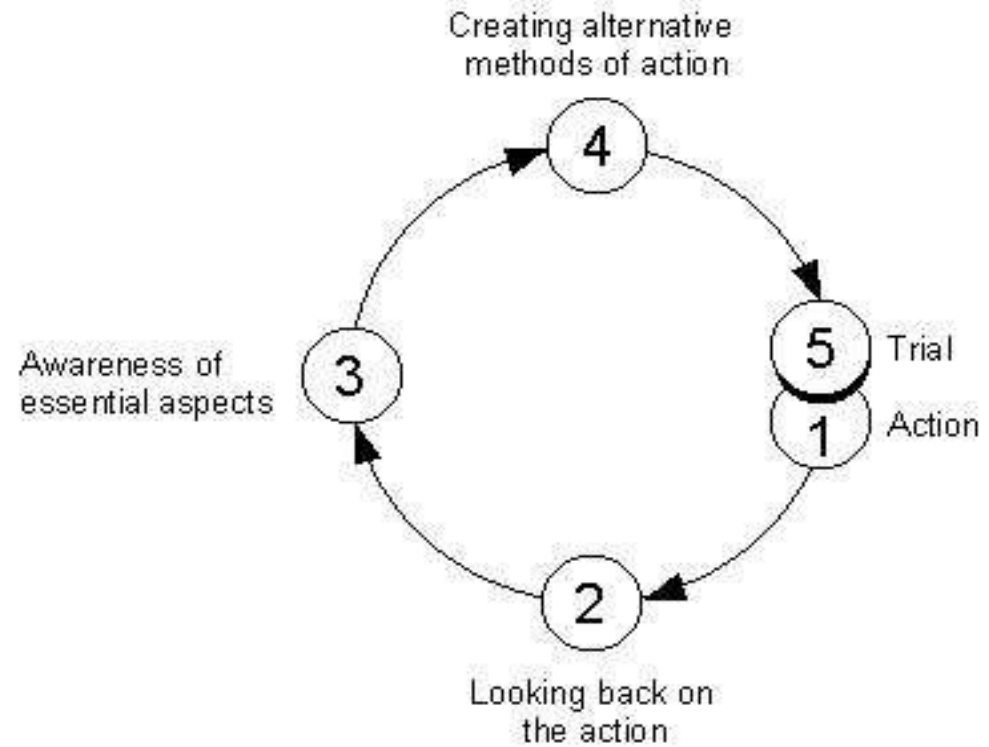
Co ostatní, domnívají se také, že by ideální učitelka .....

Fáze reflexe

ALACT MODEL

podle F. KORTHAGENA

IZOMORFISMUS

V reflexi aktivit dětí je možné věnovat prostor:

- » **pocitům a zážitkům dětí při aktivitě**
- » spojení pocitů s rozumovým pochopením (aha zážitek)
- » interakcím a výměnám názorů dětí na to, co se stalo a jak to vnímali
- » zpětným vazbám dětí navzájem, k aktivitě a k učiteli
- » pojmenování principů souvisejících s cílem aktivity (důvodem, proč se daná aktivita konala)
- » doplnění dalších informací od ostatních dětí a učitele
- » spojení aktivity a výstupů s reálným (osobním) životem dětí – v rámci jejich rodiny, školy
- » navození otázek k přemýšlení

Kroky reflexe vycházející z Kolbova cyklu učení:

1. Popsání proběhnuté činnosti – ventilování pocitů, zážitků, nedorozumění dětí. Z mozaiky zážitků jednotlivců se postupně vytváří společný obraz skupiny zachycující dění během aktivity. Tyto zážitky jsou záchytným bodem pro učitele.

2. Pojmenování principů, modelů, výstupů vyplývajících z aktivity – jedná se o „přetavení“ zážitků jednotlivce na všeobecnější principy chování, modely fungování, teorie a postupy vážící se na podobný typ činnosti, jaký představovala aktivita. Potom je možné přejít k návrhům, jak je možné transformovat do praxe to, o čem účastníci soudí, že se v aktivitě ukázalo jako funkční/nefunkční.

3. Vztažení modelů a principů z aktivity na reálný život – propojení právě zažitých modelů a principů s fungováním v realitě, ve které se děti pohybují (vztahy v rodině, mezi kamarády, ve třídě...). Ideální je, když se v následujících dnech vracíme ke zkušenostem, které už děti mají, a postupně je upevňujeme.

» **Otevřené otázky** – pokud chce pedagog diskusi na začátku aspoň trochu regulovat, může skupině pokládat otevřené otázky, které sice dávají prostor pro různé odpovědi, ale typ otázky už nastavuje směr debaty, např.: „Co bylo pro vaši spolupráci charakteristické?“

» Pokud **učitel pojmenuje téma reflexe a způsob, jakým chce diskusi vést**, pomůže tím přejít hned k věci, k tomu, co bylo cílem dané aktivity. Toto zveřejnění dětem poskytne směr a návod, jak mají reagovat a co mají sdílet s ostatními. Např.: „Mám nějaké postřehy k tomu, jak jste spolupracovali, určitě máte i vy svoje. Pojďme se podívat na jednotlivé situace, které podle vás souvisí se spoluprací.“

Vytvořte příklady otázek,
které byste mohly při reflexi
činností v MŠ použít

SKUPINOVÁ PRÁCE – VÝSTUPY POŠLETE DO CHATU

3. SEBEHODNOTÍCÍ NÁSTROJE

MEZINÁRODNÍ PROFESNÍ RÁMEC KVALITY ISSA (PROJEKT ZAČÍT
SPOLU)

RÁMEC PROFESNÍCH KVALIT UČITELE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mezinárodní profesní rámec kvality ISSA

OBLASTI MEZINÁRODNÍHO PROFESNÍHO RÁMCE

1. Komunikace

2. Rodina a komunita

3. Inkluze, rozmanitost a demokratické hodnoty

4. Hodnocení a plánování výuky

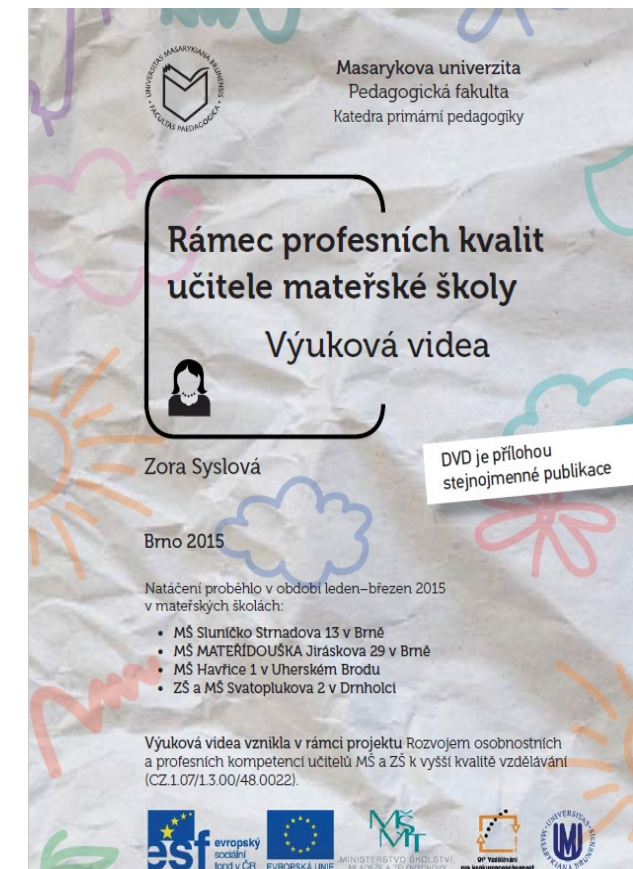
5. Výchovné a vzdělávací strategie

6. Učební prostředí

8. Profesní rozvoj

Nástroj Rámec profesních kvalit učitele MŠ

Munipress <https://munispace.muni.cz/book?id=551>

Nástroj Rámec profesních kvalit učitele MŠ

---

je komplexně pojatý a určený především pro dlouhodobé sebehodnocení (učitelem) a hodnocení kvality učitele (ředitelem),

charakterizuje vynikajícího učitele, ke kterému se má směřovat,

vychází z profesních činností, které učitel vykonává a ve kterých se projevují jeho kvality.

OBLASTI RÁMCE PROFESNÍCH KVALIT

1. Plánování vzdělávací nabídky

2. Prostředí pro učení

3. Procesy učení

4. Hodnocení vzdělávacích pokroků dětí

5. Reflexe vzdělávání

6. Rozvoj školy a spolupráce s kolegy

7. Spolupráce s rodiči a širší veřejností

8. Profesionální rozvoj učitele

Moje silné
stránky

Reflexe

Co nás čeká příště?

Práce s kritérii

- 3.1 vede vzdělávání podle připraveného plánu, aktuálně reaguje na vývoj situace a na potřeby a možnosti jednotlivých dětí, neztrácí zaměření na stanovené cíle učení
- 3.2 využívá širokého spektra metod a forem práce s důrazem na aktivní učení dětí
- 3.3 diferencuje a individualizuje vzdělávání vzhledem k možnostem a potřebám jednotlivých dětí, snaží se o dosažení osobního maxima u každého dítěte
- 3.4 průběžně udržuje a podněcuje vnitřní motivaci dětí k učení
- 3.5 komunikuje s dětmi způsobem, který odpovídá jejich věku, kultivovaně, jasně, srozumitelně

Práce s portfoliem

Profesní portfolio

Portfolio jako klíč

Klíč ke
zlepšení a
profesnímu
růstu

aneb na čem chci pracovat, jakým způsobem a jak se mi to
daří

Klíč k práci
s dětmi

aneb praxe s dětmi, jak dětem nejlépe předat, co jsem se sama
naučila

Struktura portfolia

Děti a já

Okolí a já

Očima druhých

Díky za váš čas 😊